5. Postup při inventarizaci

• zjišťování skutečného stavu (inventura)

- o provádí se ke stanovenému datu
- o ve vnitropodnikové směrnici si firma stanoví průběh a způsob provedení inventarizace, složení inventarizační komise (pokud má firma povinnost auditu, měl by být přítomný i auditor)
- o stavy majetku jsou zapisovány inventurní komisí do inventurních soupisů
- o inventurní soupisy jsou průkazné účetní záznamy, které musí obsahovat:
 - jednoznačné určení inventarizovaného majetku a závazků včetně jeho množství
 - podpis osoby odpovědné za zjištění inventarizovaného majetku a závazků
 - podpis osoby odpovědné za provedení inventarizace
 - způsob zjišť ování skutečných stavů, např. přepočítávání, zvážení, kvalifikovaný odhad
 - ocenění majetku a závazků k okamžiku ukončení inventury
 - den zahájení a ukončení inventury

vyčíslení rozdílů

- porovnání skutečného a účetního stavu a zjišťování případných inventarizačních rozdílů
 - ideál Ú = S
 - manko (když něco chybí) Ú > S
 - přebytek (když něco přebývá) Ú < S
 - Ú = účetní stav
 - S = skutečný stav

• vysvětlení příčin a vypořádání inventarizačních rozdílů

- o je nutné zjistit, proč rozdíl vznikl a rozhodnout, jak bude vypořádán
- inventarizační rozdíl znamená, že buď nebylo správně účtováno, nebo došlo k přirozenému úbytku, k odcizení,...
- o musí se provést takové účetní zápisy, kterými se uvede stav na účtech do shody se stavem skutečným
- o rozdíly musí být vyúčtovány do období, ve kterém byly zjištěny

6. Termíny inventarizace

- inventarizace aktiv a závazků se provádí alespoň jedenkrát ročně a to k poslednímu dni účetního období (většinou 31. 12.)
- u zásob lze provést inventarizace 4 měsíce před až 1 měsíc po konci účetní závěrky
- účetní jednotka je povinna prokázat provedení inventarizace u veškerého majetku a závazků po dobu pěti let pro jejím provedení

7. Vyhlášení inventarizace

- inventarizaci vyhlašuje vedoucí organizace
- vyhotovuje se vyhláška o inventarizaci, kde se stanoví přesné termíny inventarizace, inventarizační komise,...
 - o za firmu jako celek
 - o dílčí kontrolují se jednotlivé druhy majetku
- výsledky se zaznamenávají do inventurních soupisů, které se archivují
- vyhotovuje se zápis (protokol) o provedené inventuře, kde jsou vyčísleny stavy za firmu jako celek

8. Inventarizační rozdíly

- při porovnání účetního stavu se stavem skutečným mohou být zjištěny inventarizační rozdíly
 - o manko
 - skutečný stav je nižší než stav účetní a rozdíl mezi těmito stavy nelze doložit účetním dokladem nebo prokázat jiným způsobem stanoveným zákonem
 - za manko se nepovažují ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob
 - přirozené úbytky zásob si firma stanovuje ve své vnitropodnikové směrnici
 - manko může být
 - zaviněné firma ho může předepsat odpovědnému pracovníkovi k úhradě
 - nezaviněné
 - o přebytek
 - skutečný stav je vyšší než stav účetní
 - zjištěná manka a přebytky nelze proti sobě kompenzovat
 - výjimka je tehdy, jestliže k nim došlo v důsledku neúmyslné záměny obdobných druhů majetku (např. materiálu nebo zboží)
 - v takovém případě se zjištěná manka a přebytky vzájemně převedou a výsledný rozdíl je pak přebytkem nebo mankem